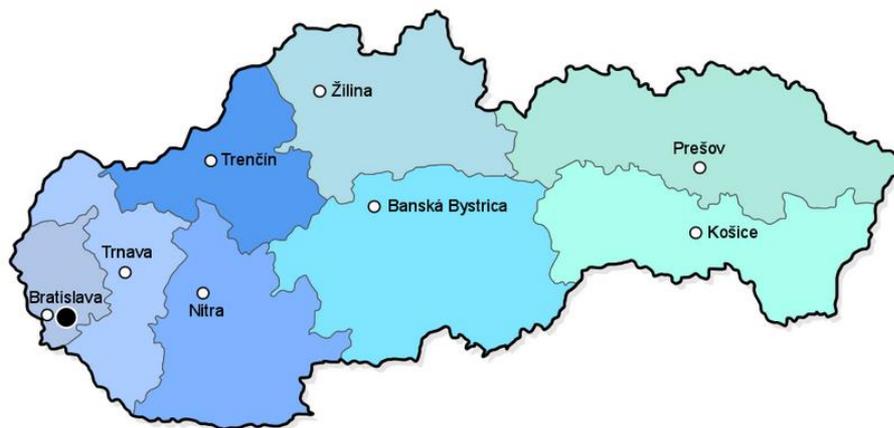

Štátna školská inšpekcia

Žiaci s ADHD v ZŠ

© Mgr. Iveta Krajčovičová
ŠIC Trnava

Čo je obsahom prezentácie?

- Teoretické východiská diagnózy ADHD
- Vymedzenie symptómov poruchy
- Možnosti korekcie symptómov v pedagogickej praxi

Čo je ADHD (Attention Deficit Hyperactive Disorder)?

☐ ADHD označujeme ako klinický syndróm charakteristický:

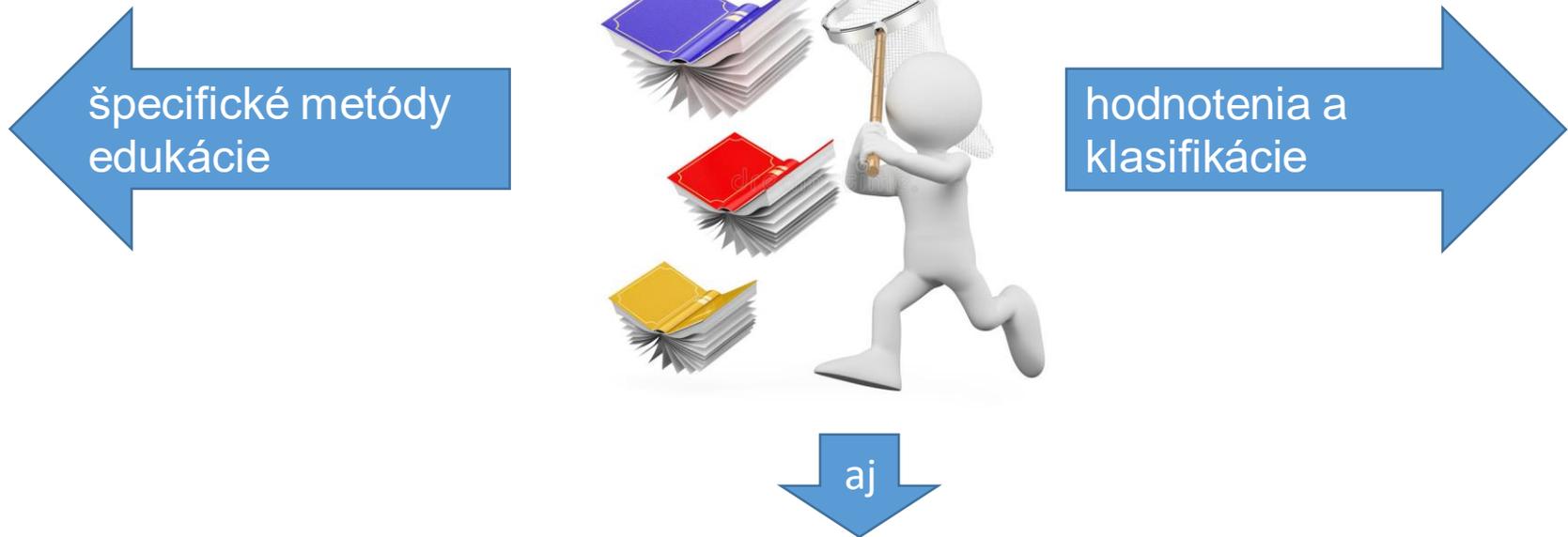
- narušenou koncentráciou a pozornosťou,
- poruchou kontroly impulzov,
- kolísavými náladami
- nepokojom či hyperaktivitou.

☐ Ide o neurovývojovú poruchu

Kompenzácia porúch pozornosti v škole

vyžaduje

Primárnou úlohou špecifického prístupu je naučiť žiakov s ADHD kompenzovať ich zdravotné znevýhodnenie, čím sa zjednoduší aj ich cesta k osvojovaniu vedomosti, zručnosti a potrebných kompetencií.

Medzinárodná klasifikácia chorôb (MKCH-10) a ADHD

...„neschopnosť vydržať pri činnosti vyžadujúcej kognitívnu (poznávaciu) účasť, tendencia prechádzať z jednej činnosti na druhú bez ich dokončenia spojená s dezorganizovanosťou, nedostatočne regulovaná a nadmerná aktivita“.

Prejavy ADHD je možné správnym prístupom zmeniť.

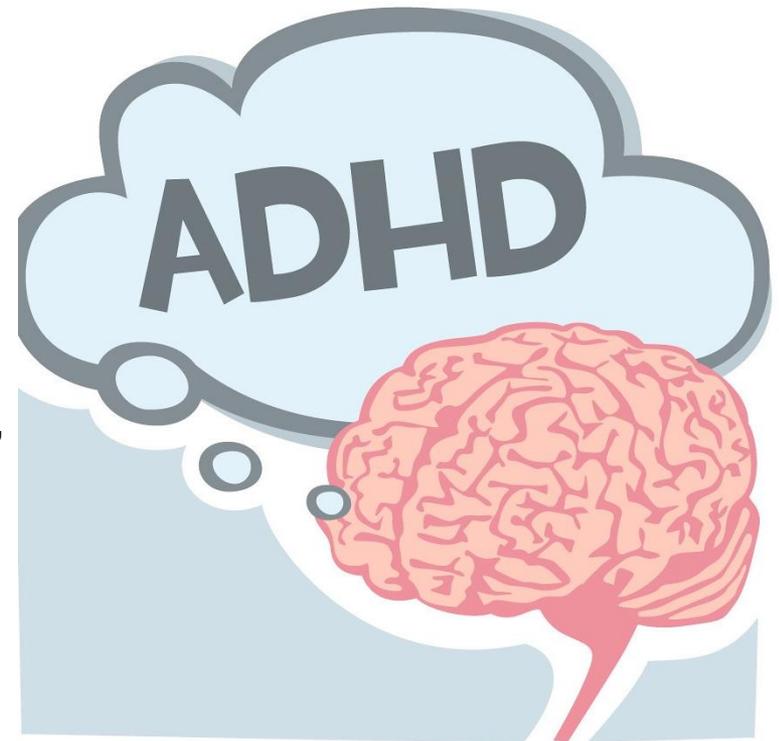
Typické prejavy porúch pozornosti žiakov

- robia chyby z nepozornosti, nie z dôvodu nezvládnutia učiva
- nedokážu sa sústrediť pri písaní
- nedokážu splniť kratšie úlohy
- časovo náročnejšie činnosti nedokončia
- svojim ťažkostiam nerozumejú
- majú znížené sebavedomie
- v školskej práci majú zníženú výkonnosť
- školské výkony nezodpovedajú ich schopnostiam

Symptómy

- Hyperaktivita
- Percepčno–motorické poruchy
- Emocionálna labilita
- Poruchy pozornosti a koncentrácie
- Impulzivita
- Narušená krátkodobá a dlhodobá pamäť
- Špecifické neurologické znaky
- Poruchy správania

Hyperaktivita

manipulovanie s predmetmi

roztržitosť

vyrušovanie

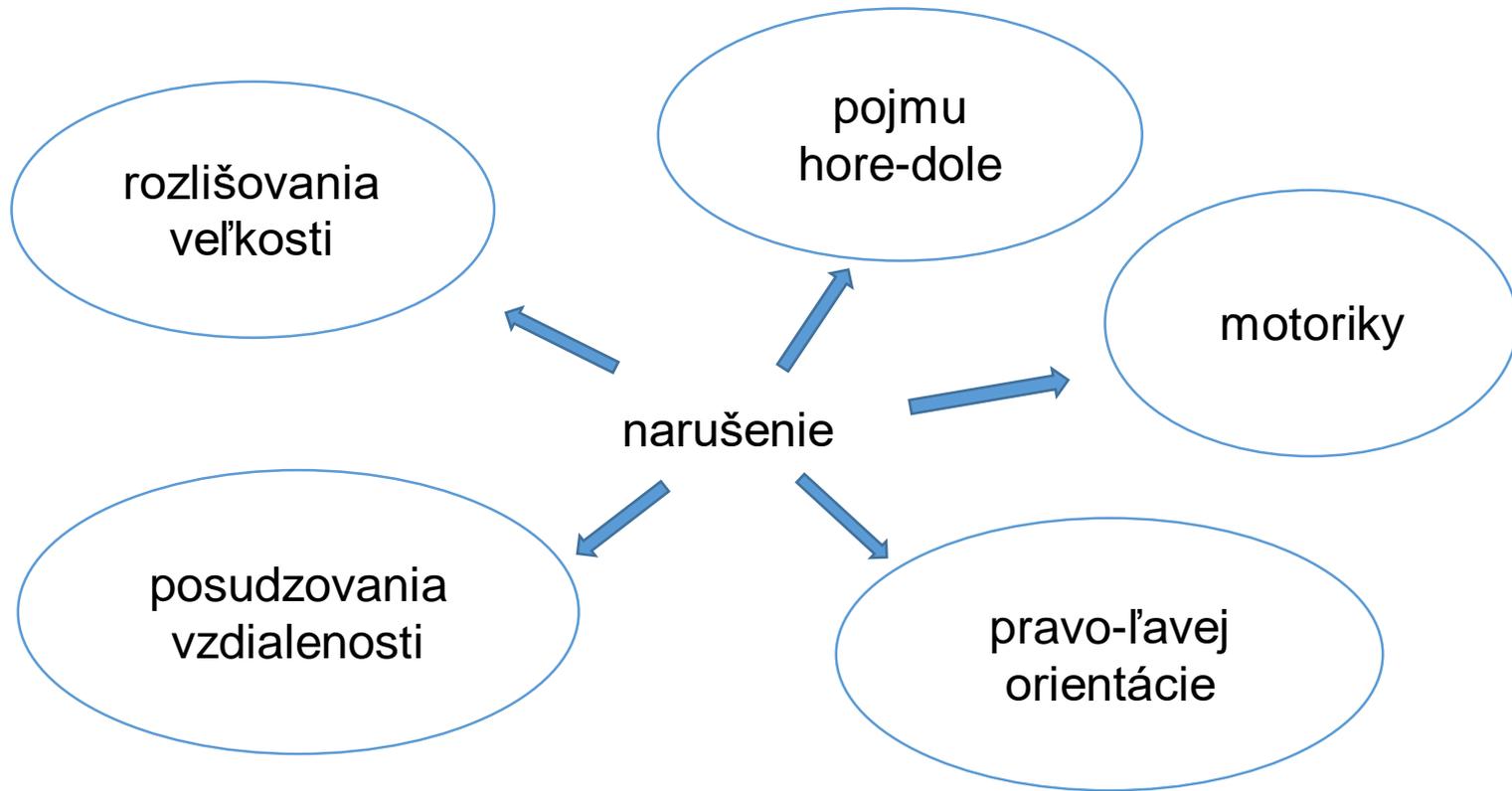
zabúdanie

neposednosť

Možnosti

- časté striedanie činností
- striedanie priamej a nepriamej práce so žiakmi
- zadávanie diferencovaných úloh
- úlohy spojené s pohybom

Percepčno-motorické poruchy

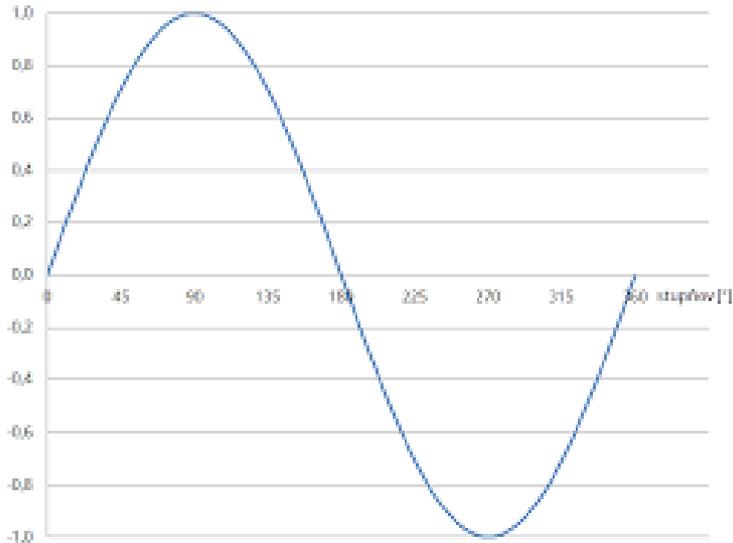
Možnosti

- pracovné listy s grafickou úpravou (veľkosť písma, rozloženie textu)
- farebné rozlíšenie kľúčových slov
- zadávanie diferencovaných úloh

Emocionálna labilita

- rýchle zmeny nálad
- dráždivosť/ustrašenosť
- agresivita/pasivita
- konflikty s okolím
- vnútorné rozpory/konflikty

často sú trestaní
za prejavy mimo
ich kontrolu

Možnosti

- zachovanie pokoja pri riešení konfliktov
- stíšený a pokojný hlasový prejav
- pozitívny prístup
- povzbudenie a ocenenie aj za menšie úspechy

Poruchy pozornosti a koncentrácie

nadmerná roztržitosť

narušená schopnosť sústrediť sa

neschopnosť vydržať pri činnosti

Možnosti

- striedajte hlasného a pokojného hovorenia
- formulovanie jasných a krátkych inštrukcií
- rozdelenie slovných inštrukcií do menších krokov
- používanie vizuálnych pomôcok, zaradovanie názorných a praktických ukážok

Impulzivita

majú pocit nepochopenia a krivdy

- skákanie do reči
- konanie bez zábran
- konflikty so spolužiakmi
- nedomyslenie následkov konania
- nevedomovanie si svojej chyby

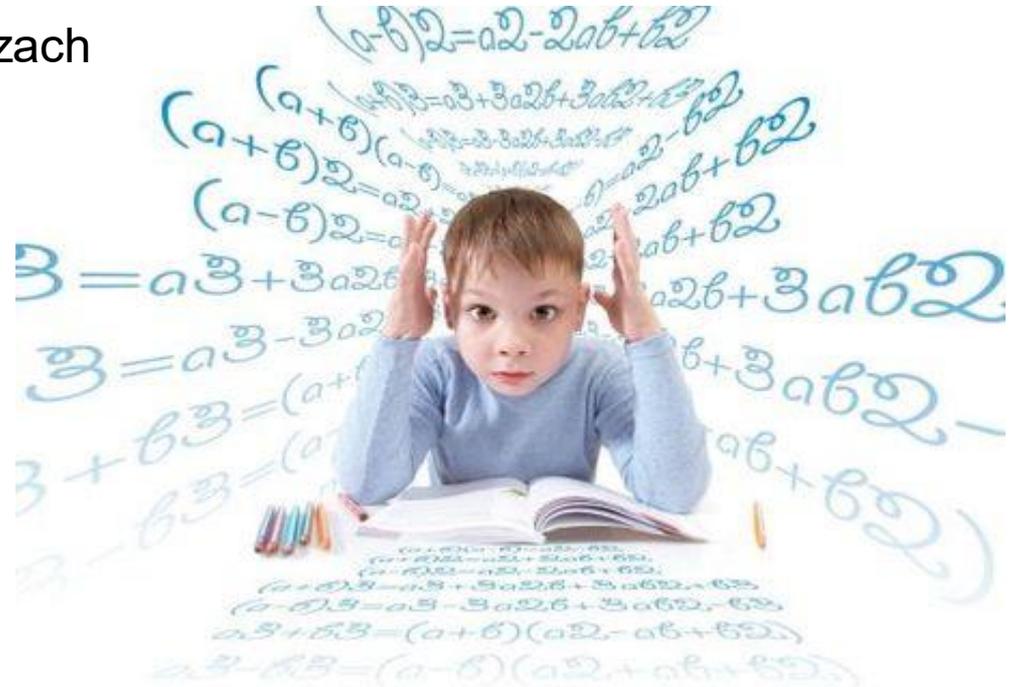
Možnosti

- nadviazanie očného kontaktu
- zachovanie pokoja pri riešení konfliktov
- stanovenie jasných pravidiel požadovaného správania
- vysvetlenie dopadov impulzívneho správania

Narušená krátkodobá a dlhodobá pamäť

Pamäť je narušená vo všetkých fázach

- v zapamätaní
- v udržaní v pamäti
- vo vybavovaní
- niekedy v myslení

Možnosti

- organizácia práce vytváraním zoznamov činností
- samostatná práca pomocou osnovy úlohy
- časté overovanie porozumenia učiva, zadaní úloh
- efektívna spätná väzba na úroveň osvojených vedomostí
- zrozumiteľná spätná väzba na prejavy v správaní

Špecifické neurologické znaky

- ľahké poruchy videnia
- ľahké poruchy sluchu
- Ľaváctvo
- zmiešaná lateralita
- nevyhranená lateralita
- narušená jemná vizuomotorická koordinácia

Možnosti

- rozvoj jemnej motoriky, grafomotoriky
- úlohy na strihanie, lepenie, vymaľovanie, obťahovanie tvarov
- zadávanie diferencovaných úloh

Poruchy správania

Možnosti

- stanovenie jasných pravidiel
- dôslednosť pri ich dodržiavaní
- nácvik zvládania konfliktných situácií
- vizualizovanie požadovaných spôsobov správania
- pevný režim dňa, rovnaké pravidlá pre všetkých žiakov

Náprava ADHD

1.

farmakologická
liečba

2.

psychologické
intervencie a
poradenstvo

3.

metóda EEG
biofeedback

4.

liečebno-
pedagogické
intervencie

5.

špecifický
prístup vo
výchove a
vzdelávaní

Možnosti ■ efektívna spolupráca so zákonným zástupcom

Špecifický prístup k žiakom s ADHD

- ❑ metódy práce na hodinách
- ❑ pozitívny vzťah medzi učiteľom a žiakom
- ❑ koordinovaný tímový prístup učiteľa, psychológa, špeciálneho pedagóga, liečebného pedagóga, rodiča a pedopsychiatra, či iného odborníka.

Možnosti

- Korekcia správania v predmete **Terapeuticko - korekčné cvičenia**

Činnosť učiteľa si vyžaduje

- individuálny prístup
- rešpektovanie ŠVVP žiakov
- rešpektovanie odporúčaní odborníkov

Možnosti

- Nerušené miesto na sedenie
- Udržiavanie poriadku na lavici a v školských pomôckach

Hodnotenie a klasifikácia správania

zníženú známku zo správania možno udeliť len po odbornom posúdení a odporučení tohto postupu príslušným poradenským zariadením

Možnosti

na základe takých prejavov správania žiaka, ktoré sú závažným porušením školského poriadku

- neospravedlnené hodiny
- fyzické ublíženie iným osobám

Použité zdroje:

- Medzinárodná klasifikácia chorôb (<https://www.google.sk/>).
- Mgr. Zita Haklová – in <https://lekar.sk/clanok/je-moje-dieta-naozaj-hyperaktivne>
- Barbora Čambalová – in <https://detskechoroby.rodinka.sk/detske-choroby/hlava/mozog-a-nervy/adhd-porucha-pozornosti-hyperakt/>
- <http://www.lienka-lomnica.sk/documents/rodicia/ADHD.pdf>
- Vojtová Z., Bratislava 2013, - Pedagogické zručnosti pre prácu so žiakmi s ADHD v triede. ISBN 978-80-8052-519-4
- Hučíková A., Hučík J., Bratislava 2010 – Metodické minimum pre pedagóga o ADHD, ADD, ŠPU. ISBN 978-80-8052-351-0
- Metodický pokyn č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy
- Zistenia ŠŠI z tematických inšpekcií ku školskej integrácii.

Zdroje obrázkov:

- <https://www.dreamstime.com/medicine-concept-tablet-pc-computer-adhd-display-medicine-concept-tablet-pc-computer-painted-multicolor-text-adhd-image102409000>
- https://www.google.com/search?q=heplp+children+with+adhd+letters+brain&tbm=isch&ved=2ahUKEwjp2tOQ9OPuAhUPmhoKHYYV8D5EQ2-cCegQIABAA&oq=heplp+children+with+adhd+letters+brain&gs_lcp=CgNpbWcQA1Cu1QNYjuADYKLjA2gAcAB4AIABaYgBxgSSAQM0LjKYAQCgAQQgqAQtn3Mtd2l6LWltZ8ABAQ&sclient=img&ei=cjkmYOnZJl-0aoX5vYgJ&bih=750&biw=1536&client=firefox-b-d#imgrc=Ux22nMYsJ3YF2M&imgdii=HxXYmWNROPnGM

Zdroje obrázkov:

- https://www.google.com/search?q=obr%C3%A1zky+adhd&client=firefox-b-d&sxsrf=ALeKk03IKKf6XCN68iSM2RB4BX9f11dQMg:1613159520235&tbm=isch&source=iu&ictx=1&fir=EdnRv7zQDudzUM%252CYTJaXoQN-MIGqM%252C_&vet=1&usg=AI4_-kQWlyKIOd9q4AuGIq2-7_cuimJPAQ&sa=X&ved=2ahUKEwjpmq3Bj-XuAhVCz4UKHQorDV8Q9QF6BAgJEAE#imgrc=334C4DA42KE0BM&imgdii=HKuCV_tyF8dzSM
- https://www.google.com/search?q=obr%C3%A1zky+adhd&client=firefox-b-d&sxsrf=ALeKk03IKKf6XCN68iSM2RB4BX9f11dQMg:1613159520235&tbm=isch&source=iu&ictx=1&fir=EdnRv7zQDudzUM%252CYTJaXoQN-MIGqM%252C_&vet=1&usg=AI4_-kQWlyKIOd9q4AuGIq2-7_cuimJPAQ&sa=X&ved=2ahUKEwjpmq3Bj-XuAhVCz4UKHQorDV8Q9QF6BAgJEAE#imgrc=-FKA1lsznXdwwM
- <https://www.google.com/search?q=obr%C3%A1zky%20adhd&tbm=isch&hl=sk&tbs=rimg:CTQ7N-0MYIK7YXcnDzjby7zk&client=firefox-b-d&sa=X&ved=0CBwQuIlBahcKEwigxKapkuXuAhUAAAAAHQAAAAAQDA&biw=1259&bih=701#imgrc=rNYIqFZVT0aRRM>
- https://www.google.com/search?q=poruchy+spr%C3%A1vania+bitka+det%C3%AD&client=firefox-b-d&sxsrf=ALeKk00-oDvZ-MWjdHY9EFBkLNQEaOV42A:161316385552&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=2ahUKEwim_8vUn-XuAhVMxoUKHcqfDO8Q_AUoAXoECAUQAaw&biw=1276&bih=701#imgrc=3aiK4pQFMNDynM
- <https://cz.depositphotos.com/serie/93306490.html?qview=86584666>
- https://www.google.com/search?q=obr%C3%A1zky+adhd&client=firefox-b-d&sxsrf=ALeKk03IKKf6XCN68iSM2RB4BX9f11dQMg:1613159520235&tbm=isch&source=iu&ictx=1&fir=EdnRv7zQDudzUM%252CYTJaXoQN-MIGqM%252C_&vet=1&usg=AI4_-kQWlyKIOd9q4AuGIq2-7_cuimJPAQ&sa=X&ved=2ahUKEwjpmq3Bj-XuAhVCz4UKHQorDV8Q9QF6BAgJEAE#imgrc=6aVBXA8HJDmCxM

